

Mandat for utredning av konkurransefremmende tiltak innen meierisektoren

Landbruksdirektoratet skal gjennomføre en evaluering av de konkurransefremmende tiltakene som er finansiert innenfor prisutjevningsordningen for melk. De øvrige elementene i markedsordningen for melk er ikke en del av utredningen. Landbruksdirektoratet skal samarbeide med Konkurransetilsynet om konkurransefaglige vurderinger.

Evalueringen skal ta utgangspunkt i de tre konkurransefremmende tiltakene som i dag er i prisutjevningsordningen for å bedre rammevilkårene for Tines konkurrenter på områder der Tine er dominerende aktør: differensierte avgifter og tilskudd, særskilt distribusjonstilskudd og særskilt kapitalgodtgjøring.

Utredningen skal:

- Kartlegge utviklingstrekk i meierivaremarkedet siden 2007 med hensyn på utviklingen i konkurransen. Det skal sees på utvikling i markedsandeler (herunder regionale variasjoner), importutvikling, investeringer og økonomiske resultater. Driverne bak endringene skal analyseres.
- Vurdere effektene av de konkurransefremmende tiltakene med hensyn på konkurranse, innovasjon og mangfold i meierimarkedet
- Vurdere hvilke ledd i verdikjeden for melk som har hatt størst nytte og effekt av de konkurransefremmende tiltakene
- Vurdere effekt av avvikling av de konkurransefremmende tiltakene med henblikk på innovasjon, produktmangfold og konkurranse
- Vurdere effekt av avvikling av de konkurransefremmende tiltakene med henblikk på å styrke konkurransekraften for norsk melk og muligheten for å løfte utbetalingspris for melkeproduksjonsforetakene
- Vurdere andre tiltak som kan løfte konkurransekraften til norsk melk og samtidig sikre innovasjon og mangfold i sektoren
- Med bakgrunn i analysen foreslå eventuelt endret regelverk for konkurransefremmende tiltak

Det skal legges vekt på å oppnå forenklinger, kostnadseffektivitet og lite byråkratiske løsninger.

Rapporten skal leveres innen 1. oktober 2022.

Det skal etableres en referansegruppe i arbeidet hvor alle industriaktørene i meierimarkedet er representert. I tillegg bør andre organisasjoner og institusjoner som, Virke, NHO Mat og Drikke, NHO Handel og Service, NNN og faglagene i jordbruket, samt Forbrukerrådet inviteres til å delta i referansegruppa.